LUND UNIVERSITY

Elektronstrålen testskjuts nu i stora MAX IV-ringen

[unknown], [unknown]

2015

Link to publication

Citation for published version (APA):
[unknown], . (2015). Elektronstrålen testskjuts nu i stora MAX IV-ringen. LUM.

Total number of authors:
1

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Europeiskt lasersamarbete får fortsatt EU-finansiering

LASERFORSKNING. Europas främsta laserlabb samordnas sedan ett antal år i ett EU-finansierat nätverk, Laserlab-Europe, som sedan 2012 koordineras av Claes-Göran Wahlström, professor i atomfysik vid LTH.

Nu får sammanslutningen efter hård konkurrens inom EU:s nya ramprogram för forskning och innovation, Horizon 2020, och dess utlysning för infrastruktur fortsatt finansiering med 10 miljoner euro fram till slutet av 2019.

Väldigt roligt, tycker Claes-Göran Wahlström som berättar att beslutet var långt ifrån självklart.

– Men bland annat tack vare att många inblandade forskare har berättat för EU vilken nytta de har av detta samarbete fick vi förnyat förtroende, berättar Claes-Göran Wahlström som fortsätter som koordinator också för nästa period.

Totalt 33 ledande laserlaboratorier är medlemmar, däribland Lunds Lasercentrum som Claes-Göran Wahlström är föreståndare för. Samarbetet spänner från naturvetenskaplig grundforskning till tekniska och medicinska tillämpningar.

Även externa användare från hela Europa kan använda labben, givet att deras projektansökningar först passerat en vetenskaplig granskning. Inom Horizon 2020 kommer EU även att finansiera ett antal användare från resten av världen.

För Lunds universitets del har medlemskapet lett till många nya samarbeten av hög klass.

– Besökare som kommer till Lunds Lasercentrum vill inte bara låna vår utrustning, utan även få vår hjälp att genomföra de vetenskapliga projekt som de föreslagit, förklarar Claes-Göran Wahlström.

Förutom utmärkt forskning och utveckling har det europeiska lasersamarbetet lett till många vänskapsbroar kors och tvärs i Europa.

– Det gör det extra stimulerande att få koordinera denna verksamhet.

KRISTINA LINDGÄRDE

Epidemiologisk databas ska inspirera till nya studier

MEDICIN. Man behöver inte uppfinna hjulet i onödan: finns det värdefulla forskningsdata kan de gärna återanvändas. Det är en av tankarna bakom SME, Skånes Metadatabas för Epidemiologi. Det är en katalog över epidemiologiska studier som genomförts i södra sjukvårdsregionen från 40-talet och framåt.

Uppgifterna i databasen kan användas för att inspirera till nya studier. Det redan insamlade materialet kan också återanvändas för att besvara nya forskningsfrågor.

Just vid LU och i Skåne har många stora epidemiologiska undersökningar gjorts, och andra pågår idag. Metadatabasen innehåller uppgifter om mer än 680.000 studiedeltagare, samt prover på bl.a. blod, urin och tumörvävnad från ungefär en tredjedel av deltagarna. Den omfattar för närvarande 50 studier, men ska löpande uppdateras när fler studier tillkommer.

Studierna i metadatabasen täcker olika områden, t.ex. äldres hälsa, sambandet mellan kost och cancer, och drogvanor bland skånska skolelever. Några är inriktade på särskilda sjukdomar, som diabetes och cancer, medan åter andra är inriktade på hälsan hos yrkesgrupper som frisörer och vårdpersonal.

Mer information om metadatabasen finns på www.med.lu.se/bbmri/the_scania_metadatabase_for_epidemiology.

INGELA BJÖRCK

Elektronstrålen testskjuts nu i stora MAX IV-ringen

MAX IV. Acceleratorgruppen på MAX IV-laboratoriet har för första gången kunnat leda elektronstrålen hela vägen runt den stora 3 GeV-ringen. Installationen av lagringsringen startade för ett år sedan och driftsättningen har nu pågått i några veckor. Arbetet engagerar många forskare och tekniker ansvariga för bland annat kontrollsystem, upplinjering, radiofrekvens och strålskydd.

– Driftsättningen har gått smidigt, det är trots allt 140 magnetblock, med mer än 1400 individuella magneter, som ska finjusteras så att elektronstrålen kan ledas runt ringen, berättar Pedro Fernandes Tavares, projektledare för lagringsringarna.

Arbetet fortsätter nu enligt tidplanen, bland annat med att slutföra och finjustera alla installationer. Invigningen av MAX IV sker den 21 juni 2016, den ljusaste dagen på året, för att inviga det skarpaste ljuset i världen.

LU:s holdingbolag investerar i mobilteknologi

INNOVATION. Som första externa investerare går universitetets holdingbolag LU Innovation System, Luis, in som minoritetsägare i mobilteknologiföretaget Mistbase. Lundaföretaget utvecklar en delkomponent för trådlös kommunikation mellan uppkopplade enheter s.k. "smarta prylar".

Michal Stala är VD i Mistbase och sedan tre år tillbaka doktorand på LTH inom elektro- och informationsteknik. Linus Wiebe är innovationsdirektör vid Lunds universitet och styrelseordförande i Mistbase. Han ser en stor potential i investeringen.

– Teknologin i Mistbase har en global potential och bolaget kan dessutom bidra till att öka sysselsättningen bland mobilteknikbolag i Lund, säger han.